

**ЩОДО ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ
(РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ САМОВІЛЬНОГО ПРИСВОЄННЯ
ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ АБО ЗВАННЯ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ**

**THE TACTICS OF SOME INVESTIGATORS (DETECTIVE)
ACTIONS DURING THE INVESTIGATION OF UNAUTHORIZED ASSIGNMENT
OF AUTHORITY OR RANK OF OFFICIAL**

**Перлін В.С.,
аспірант**

Харківський національний університет внутрішніх справ

У статті акцентується увага на важливому значенні тактичного забезпечення розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи, в якому вагому роль відіграє правильна організація тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Серед характерних для розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи слідчих (розшукових) дій виокремлено допити потерпілих і підозрюваних, пред'явлення для впізнання, слідчий огляд і обшук. Висвітлюються особливості тактики проведення наведених дій.

Ключові слова: тактика, слідчі (розшукові) дії, тактичне забезпечення розслідування, самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

В статье акцентируется внимание на значении тактического обеспечения расследования самовольного присвоения властных полномочий или звания должностного лица, в котором важную роль играет правильная организация тактики проведения отдельных следственных (розыскных) действий. Среди характерных для расследования самовольного присвоения властных полномочий или звания должностного лица следственных (розыскных) действий выделены допросы потерпевших и подозреваемых, предъявление для опознания, следственный осмотр и обыск. Освещаются особенности тактики проведения указанных действий.

Ключевые слова: тактика, следственные (розыскные) действия, тактическое обеспечение расследования, самовольное присвоение властных полномочий или звания должностного лица.

In this article, it has been determined that the investigation of the unauthorized assignment of authority or the rank of an official is a rather complicated process, since it requires the simultaneous detection and proof of the whole technology of illegal activity. The optimality and effectiveness of such activities undoubtedly are achieved through the right organization and the planning of pre-trial investigation. For this purpose, in criminalistics' science, recommendations are being developed regarding the algorithmic actions of the investigator in typical investigative situations. However, it is not enough to know only the list of measures necessary for the investigation of a specific crime and their consistency. You need to know exactly how these measures are carried out, which techniques to use to increase their informativity, and hence effectiveness. In this regard, we focus on the importance of the tactical support of the investigation of the unauthorized assignment of authority or the rank of official, in which the proper organization of the tactics of conducting some investigative (search) actions plays an important role. Among the typical investigative (search) actions for the investigation of unauthorized assignment of authority or the official's official rank it is singled out interrogations of victims and suspects, presentations for identification, investigative review and search. The peculiarities of the tactics of carrying out the mentioned actions are highlighted.

Key words: tactics, investigative (search) actions, tactical provision of investigation, unauthorized assignment of authority or rank of official.

Розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи є досить складним процесом, оскільки потребує одночасного виявлення та доказування цілої технології протиправної діяльності. Оптимальність й ефективність такої діяльності безсумнівно досягається шляхом вірної організації, а також планування досудового розслідування. З цією метою в криміналістичній науці розробляються рекомендації стосовно алгоритмізації дій слідчого за типових слідчих ситуацій. Проте недостатньо знати тільки перелік необхідних для розслідування конкретного злочину заходів та їх послідовність. Потрібно знати, як саме вказані заходи проводити, які прийоми використовувати для підвищення їх інформативності, а значить і результативності. У зв'язку із зазначеним особливий актуальності набуває питання про необхідність розробки тактичних рекомендацій щодо проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

Особливості тактики проведення слідчих (розшукових) дій неодноразово досліджували в своїх працях такі вчені, як: В. П. Бахін, В. Д. Берназ, П. Д. Біленчук, Р. С. Бєлкін, В. А. Журавель, А. В. Іщенко, В. О. Коновалова, В. Г. Лукашевич, С. Д. Лук'яничков, В. О. Малайрова, М. В. Салтевський, Р. Л. Степанюк, К. О. Чаплинський, В. Ю. Шепітько, М. П. Яблоков та ін. Не зважаючи на наявні напрацювання в цій галузі, багато питань не знайшло свого вирішення. Зокрема, не розроблені рекомендації

стосовно тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи.

Метою статті є визначення ролі тактичного забезпечення розслідування вказаних кримінальних правопорушень, виокремлення характерних для їх розслідування слідчих (розшукових) дій, висвітлення особливостей їх проведення.

Не можна не погодитись із твердженням В. А. Колесника з приводу того, що з розвитком і вдосконаленням криміналістичних засобів, прийомів і методів виявлення, фіксації, дослідженням й використанням слідів злочину та іншої доказової інформації роль криміналістики в діяльності з протидії злочинності поступово зростає. Адже знання й уміння співробітників оперативних і слідчих підрозділів застосовувати на практиці заснований на останніх наукових досягненнях тактико-криміналістичний арсенал засобів боротьби із злочинністю виступають важливими умовами ефективної діяльності зі встановлення істини в її процесуальному розумінні. І цей процес з кожним роком буде прискорюватись разом з розвитком науково-технічного прогресу та впровадженням його досягнень в практику діяльності правоохоронних органів, окремих служб, підрозділів та їх співробітників [1, с. 1, 7].

Зазначене безпосередньо стосується й тактичного забезпечення розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Як вірно зазначає К. О. Чаплинський, для якісної реалізації завдань

кримінального судочинства тактика розслідування злочинів повинна постійно забезпечуватися новітніми засобами та методами, що ґрунтуються на використанні досягнень як самої науки криміналістики, так і інших галузей знань щодо подолання жорсткої протидії такому розслідуванню. Забезпечення досудового розслідування передбачає створення необхідних умов для досягнення бажаного результату і має за своїм змістом низку аспектів, зокрема нормативно-правовий, організаційний, інформаційний, тактичний, аналітичний, психологічний, матеріально-технічний, кадровий та ін. При цьому важлива роль відведена тактиці слідчої (розшукової) дії, яка повинна забезпечити максимальну ефективність її проведення, тобто з найменшими затратами сил, засобів і часу досягнення позитивного результату [2, с. 209, 212].

Аналіз слідчої та судової практики дозволив виокремити найбільш характерні для розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи слідчі (розшукові) дії. До таких варто віднести допити потерпілого та підозрюваного, пред'явлення для впізнання, слідчий огляд і обшук. Зупинимося детальніше на особливостях тактики їх проведення.

Допит є вербальною слідчою (розшуковою) дією, під час проведення якої слідчий може не тільки отримати словесну інформацію, але й безпосередньо спостерігати за манерою поведінки та реакцією допитуваного. Тобто це – своєрідний інформаційно-психологічний процес спілкування осіб, котрі беруть участь у допиті [3, с. 306]. Без його проведення не відбувається жодне досудове розслідування, адже понад 80% робочого часу слідчих, який витрачається ними для проведення всіх слідчих дій, займає проведення допиту [4, с. 4; 5, с. 78].

Для розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи допит найчастіше є першою слідчою (розшуковою) дією, яка проводиться після початку кримінального провадження, оскільки приводом для відкриття провадження за фактом учинення такого кримінального правопорушення найчастіше є надходження заяви від потерпілої від такого протиправного діяння особи (87,5%). А значить вихідну інформацію про обставини вчинення злочину орган досудового розслідування, насамперед, отримує від постраждалої особи. Тому важливо під час її допиту максимально ретельно з'ясувати всі деталі злочинної події для подальшої правильної організації розслідування цього злочину. З цієї метою слідчий повинен чітко визначити предмет допиту. Останній встановлює будь-які відомості, що мають значення для встановлення істини [6, с. 151]. Визначення предмета допиту необхідне для забезпечення повноти і всебічності його дослідження [7, с. 260]. Тобто слідчий повинен переслідувати мету – отримати правдиву інформацію від допитуваної особи, в даному випадку потерпілої, стосовно всіх даних, що мають відношення до розслідуваного злочину, а, отже, й значення для кримінального провадження, в повній мірі її обізнаності.

Під час допиту потерпілого обов'язковому з'ясуванню підлягають такі обставини:

- час, місце й обстановка вчинення злочину, а саме: коли й де особа зустрілася чи познайомилася зі злочинцем; хто їх познайомив; чи бачив злочинця раніше, де й за яких обставин; за яких умов відбулася зустріч; вона була разова чи повторювалася; хто призначав час і місце зустрічі; маршрут руху;

- зовнішність особи злочинця та його поведінка, зокрема: як виглядав злочинець, які ознаки зовнішності запам'ятав потерпілий і чи зможе в подальшому його впізнати; як довго й за яких умов він спостерігав за злочинцем; хто був ініціатором зустрічі чи бесіди; під яким приводом відбувся контакт зі злочинцем; як і ким представився злочинець; у що був одягнений самозванець; в якому стані перебував злочинець; які предмети використовував для

підтвердження наявних у нього владних повноважень або звання службової особи; як злочинець розмовляв, що вимагав чи обіцяв; чи застосовувалось по відношенню до потерпілого насильство або погрози такого насильства, в якій формі; чи були співучасники, їх кількість, зовнішність, поведінка і роль кожного з них;

- знаряддя та засоби злочину: чи був злочинець вбраний у формений одяг; чи було при ньому посвідчення особи або інші документи; які ще атрибути предмети мав при собі злочинець; чи була зброя; чи використовувався транспортний засіб, його марка, модель, реєстраційний номер;

- наслідки злочину, а саме чим заволодів злочинець, ознаки предмету посягання та його вартість; чи була завдана шкода здоров'ю, яка саме;

- спосіб учинення злочину: за допомогою яких засобів відбулось присвоєння владних повноважень або звання службової особи та вчинення поєданого з ним іншого суспільно небезпечного діяння; яке саме інше правопорушення й яким способом було скоєно;

- інше (чи були очевидці події; засоби технічної фіксації тощо).

Разом із тим обов'язковому з'ясуванню підлягають відомості про вид і характер діяльності самого потерпілого, його поведінку напередодні, під час і одразу після вчинення по відношенню до нього злочину. Крім того, слід уточнити, чому він сприйняв злочинця як такого, що дійсно наділений владними повноваженнями чи статусом службової особи. Якщо потерпілий не одразу звернувся до правоохоронних органів із відповідною заявою, то варто встановити причини такої поведінки.

З метою отримання правдивих і повних свідчень слідчий повинен із потерпілим установити психологічний контакт, схилити його до співпраці. Для цього варто одразу роз'яснити цінність отриманої інформації для пошуку та затримання злочинця, відшкодування завданих збитків, недопущення вчинення злочинцем аналогічних дій щодо інших осіб. Крім того, у разі вчинення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи по відношенню до особи, котра характеризується вкритим поведінкою, пояснити, що цей факт не виправдовує злочинця й не звільняє його від кримінальної відповідальності, що в даному випадку розслідується не його діяльність, а протиправні діяння, вчинені по відношенню до нього.

Іншою, не менш важливою й інформативною, слідчою (розшуковою) дією є допит підозрюваного. Зазвичай підозрюваний співпрацює з органами досудового розслідування та в повній мірі визнає свою причетність до злочину (81,2%). Однак, це не означає, що слідчому не потрібно ретельно готуватися до допиту. Під час допиту підозрюваного необхідно співставляти його свідчення з наявними в матеріалах кримінального провадження доказами. До того ж варто з'ясувати весь алгоритм дій злочинця, до найдрібніших деталей, щоб унеможливити або ускладнити зміну займаної ним позиції в майбутньому. З цієї метою в ході допиту підозрюваного з'ясуванню підлягають наступні обставини:

- де, коли й за яких умов у нього виник умисел на вчинення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи й для полегшення скоєння якого саме іншого суспільно небезпечного діяння (злочину чи адміністративного правопорушення);

- за яким критерієм він обрав потерпілу особу;
- чи вживалися підготовчі дії зі ступу у зговорі з іншими співучасниками, підшукування знарядь і засобів;
- характер відносин підозрюваного зі співучасниками, роль кожного з них;

- яким саме способом відбулось самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи;

- чи вживалися одразу дії, спрямовані на полегшене досягнення протиправної мети (як приклад, обманне заволоніння чужим майном, вимагання тощо);

– де зберігається чи було збуто предмет посягання, засоби та знаряддя злочину тощо.

Для недопущення зміни у майбутньому свідчень, а також з метою максимально детальної фіксації отриманих свідчень пропонується використовувати додаткові технічні засоби фіксації ходу та результатів допиту як потерпілого, так і підозрюваного.

Оскільки самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи зазвичай вчиняється по відношенню до раніше не знайомих осіб і способи їх учинення передбачають тісний контакт між його учасниками, то потерпілі в більшості випадків запам'ятовують ознаки зовнішності злочинця. Це означає, що часто під час розслідування вказаних кримінальних правопорушень проводиться така слідча (розшукова) дія, як пред'явлення для впізнання. Підлягає пред'явленню особа, яку запідозрили у скоєнні такого злочину. Її пред'являють потерпілому. Зазвичай вказана дія проводиться для підтвердження причетності конкретної особи до вчинення самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи, що в подальшому буде покладено в основу обґрунтування повідомлення особі про підозру. Тому слідчий повинен приділити значну увагу підготовці до вказаної слідчої (розшукової) дії, яка полягає у проведенні детального допиту потерпілого з приводу ознак зовнішності злочинця й умов його сприйняття. При цьому слід уточнити, чи потерпілий зможе й бажає впізнати злочинця. Адже, якщо потерпілий з різних причин не бажає контактувати зі злочинцем у майбутньому, то слідчому потрібно не поспішати з проведенням цього заходу, визначитися з його видом, а то й взагалі відмовитися від його проведення. Також, проводячи впізнання, слідчий повинен завчасно визначитися з обсягом доказової інформації, яка підлягає розголошенню, вжити заходів щодо запобігання витоку інформації, яка має значення для кримінального провадження [8, с. 159].

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи досить часто вчиняється з метою полегшення заволодіння чужим майном. При цьому можуть використовуватися спеціально підготовлені або пристосовані предмети. Тому, розслідуючи такі протиправні діяння, слідчий часто стикається з необхідністю пошуку, виявлення, фіксації, вилучення та дослідження останніх. При цьому таке вилучення може здійснюватися у рамках застосування заходів забезпечення кримінального провадження або проведення такої слідчої (розшукової) дії, як обшук. Серед особливостей тактики проведення обшуку під час розслідування виокремлених кримінальних правопорушень варто виділити надзвичайно високе психологічне навантаження [9, с. 105]. Пошуку в рамках обшуку зазвичай підлягають мобільні телефони, планшети, плеєри, ноутбуки, дрібні ювелірні вироби, грошові кошти, документи, у т. ч. підробле-

ні, обкладинки службових посвідчень, формений одяг, зброя або її макети тощо. Також під час обшуку поряд із злочинно здобутими предметами, знаряддями та засобами злочину варто шукати інші об'єкти, які підтверджують причетність особи до злочину. Зокрема, це можуть бути сліди рук людини, сліди крові, слини, ґрунту, інші мікрооб'єкти (волокна, мікрочастинки шкірного покриву людини, волосся і т. п.).

Що ж стосується слідчого огляду під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи, то найчастіше проводиться огляд знарядь і засобів учинення злочину, а також предмету посягання, які були тимчасово вилучені. Значно рідше під час розслідування цих злочинів проводиться огляд місця події. Він зазвичай проводиться у тому випадку, коли мало місце затримання злочинців на місці вчинення злочину або «по гарячим слідам». У такому випадку місце затримання, а за необхідності й певні ділянки маршруту переслідування, будуть місцем події, що підлягає оглядові. Основну увагу слід зосередити на виявленні й фіксації слідів транспортного засобу, людини, знарядь злочину, а також здобутих речей. При цьому потрібно під час огляду фіксувати сліди, які підтверджують факт контакту як злочинця, так і потерпілого з виявленими предметами посягання та знаряддями злочину. Крім того, необхідно фіксувати сліди, що підтверджують факт контакту особи злочинця з певною особою чи її перебування в певному місці. Обов'язковому залученню до проведення цієї слідчої (розшукової) дії підлягає інспектор-криміналіст (технік-криміналіст), який здійснює її техніко-криміналістичне забезпечення шляхом проведення необхідних вимірювань, фотографування чи відеозапису; складання планів і схем; виготовлення графічного зображення оглянутого місця чи окремих речей; оформлення фото- та відеоматеріалів після завершення огляду; виявлення, фіксування, вилучення та пакування матеріальних об'єктів, які несуть на собі слідову інформацію вчиненого правопорушення тощо [10].

Отже, повністю погоджуємося з тим, що обізнаність слідчого в особливостях планування й організації розслідування окремих злочинів частіш за все полягає саме у завчасній підготовленості до провадження окремих слідчих (розшукових) дій, прорахунку можливої лінії поведінки учасників таких дій, виборі найбільш оптимальної тактики їх реалізації тощо [11, с. 102]. Тому під час розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи слідчий повинен ретельно готуватися до проведення всіх слідчих (розшукових) дій, залучаючи до їх проведення усіх необхідних учасників і засобів; проводити їх із використанням тактичних прийомів чи їх сукупності, необхідних для вирішення конкретних тактичних завдань; а також фіксувати весь хід і результати проведення із використанням сучасних технічних засобів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колесник В. А. Розвиток наукових уявлень про тактико-криміналістичне забезпечення діяльності правоохоронних органів / В. А. Колесник // Часопис Академії адвокатури України. – 2011. – № 4(13). – С. 1–7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-pub.aau.edu.ua/index.php/chasopys/article/viewFile/401/422>.
2. Чаплинський К. О. Поняття та сутність тактичного забезпечення досудового розслідування / К. О. Чаплинський // Право і суспільство. – 2011. – № 6. – С. 207–212.
3. Шепітько В. Ю. Криміналістика : підручник / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель [та ін.] ; за ред. В. Ю. Шепітька. – 5-те вид., переробл. та допов. – К. : Ін Юре, 2016. – 640 с.
4. Бахін В. П. Тактика допиту : навчальний посібник / В. П. Бахін, В. К. Весельський. – К. : Правник, 1997. – 64 с.
5. Колесник Ю. В. Особи, що підлягають допиту, та предмет допиту за чинним КПК України / Ю. В. Колесник // Вісник Академії адвокатури України. – 2014. – № 1(29). – Т. 11. – С. 78–85.
6. Следственные действия : учебник для магистров / М. В. Савельев, А. Б. Смушкин. – М. : Юрайт, 2012. – 273 с.
7. Патрелюк Д. А. Предмет допиту у кримінальних провадженнях про незаконні заволодіння транспортними засобами, що вчинені неповнолітніми / Д. А. Патрелюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. – 2014. – Вип. 26. – С. 260–263.
8. Чаплинський К. О. Особливості тактики пред'явлення для впізнання в умовах протидії досудовому розслідуванню / К. О. Чаплинський // Вісник АМСУ. Серія : «Право». – 2014. – № 1(12). – С. 156–160.
9. Деревняк Д. В. Криміналістична тактика обшуку та особистий обшук : необхідність удосконалення / Д. В. Деревняк // Криміналістичний вісник. – 2015. – № 2(24). – С. 104–108.

10. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 липня 2017 року № 570 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 72. – Ст. 2212.

11. Кікінчук В. В. Особливості тактики окремих слідчих дій під час розслідування злочинів, пов'язаних з використанням бюджетних коштів в агропромисловому комплексі / В. В. Кікінчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. – 2014. – Вип. 24. – Т. 4. – С. 98–102.

УДК 343.985

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВБИВСТВ FEATURES OF THE CRIMINALISTIC CHARACTERISTICS OF MURDERS

Серафимов О.М.,
здобувач кафедри криміналістики

Національний університет «Одеська юридична академія»
начальник першого відділу військової прокуратури
Донецький гарнізон сил антитерористичної операції

У статті визначено, що вбивства відносяться до числа тих злочинів, які викликають певні труднощі під час розслідування, юридичної кваліфікації та призначення покарання. Ці труднощі обумовлені різноманітністю ситуацій скоєння таких злочинів, приховуванням слідів, що призводить до спотворення дійсних ознак злочину.

Ключові слова: умисні вбивства, методика розслідування, типові версії, тактичні завдання, програми розслідування, слідчі ситуації, тактичні операції.

В статье определено, что убийства относятся к числу тех преступлений, которые вызывают определенные трудности при их расследовании, юридической квалификации и назначении наказания. Эти трудности обусловлены многообразием ситуаций совершения таких преступлений, сокрытием следов, что приводит к искажению действительных признаков преступления.

Ключевые слова: умышленные убийства, методика расследования, типовые версии, тактические задачи, программы расследования, следственные ситуации, тактические операции.

Murders are among the crimes that cause certain difficulties in their investigation, legal qualification and the imposition of punishment. These difficulties are caused by the variety of different situations of committing such crimes, by concealing its tracks, which leads to distortion of the actual signs of the crime.

The current stage of development of our state is characterized by a significant increase in crime, especially in selfish and violent forms. In these conditions, it is important to improve the available means and methods of combating crime, develop new theoretical provisions, and formulate scientific and practical recommendations for investigative bodies.

In forensic science, there are different levels of problem-solving. On one of them are those that are little explored: this applies to new types of criminal activity (for example, those at one time were crimes in the field of computer information, illegal business etc.). Among the problems at another level are those that have traditionally been the object of scientific analysis, but because of their prevalence, public danger and increasing tendencies are of current interest. In this regard, the theoretical and practical interest is the development of new modern approaches to the methodology for investigating murders.

In addition to the above, the relevance of the topic of this study is due to the fact that in recent years there has been a decline in the standard of living of the population, political tensions, various armed conflicts and economic instability. Also, imperfection of the legislation contributed to maintaining a high level of crime. In these conditions, there was an increase in the most dangerous encroachments on the individual – murders. This trend continues even now.

Key words: premeditated murders, investigation technique, standard versions, tactical tasks, investigation programs, investigative situations, tactical operations.

Оптимізація практичної діяльності слідчого з розслідування злочинів неможлива без вивчення криміналістичної технології [1, с. 442-447; 2, с. 67-69] і її структурної частини – технології злочину.

Під час розслідування вбивств необхідно виявити й дослідити криміналістично-значущі ознаки кожного елемента, а також всі зв'язки між ними. Саме в цьому закладено успіх пізнання злочину, що розслідується, і, як результат цього, – визначення тактичних завдань й засобів їх вирішення.

У криміналістиці традиційно, починаючи з відомих розробок Г. Гроса, С.О. Голунського, М. П. Макаренка, приділялася певна увага розслідуванню вбивств. Однак нове кримінальне і кримінальне процесуальне законодавство України обумовлює необхідність перегляду ряду наукових положень й методичних рекомендацій з розслідування зазначених діянь.

Метою статті є визначення особливостей криміналістичної характеристики вбивств.

Термін «криміналістична характеристика злочину» досить міцно увійшов в число основних криміналістичних понять й термінів. Разом з тим, поняття криміналі-

стичної характеристики трактується не завжди однозначно. Часом воно отождоюється з поняттям криміналістичної характеристики способу вчинення злочину, а то й з поняттям кримінально-правової характеристики даного виду злочинів [3, с. 8-9; 4, с. 6].

Зокрема, під криміналістичною характеристикою вбивств розуміється система об'єктивних даних про механізм злочинного діяння, типові відображаючі та відображувані об'єкти, що взаємодіють в процесі скоєння вбивства, про особливості та джерела зформованої ними фактичної інформації, що має значення для вирішення завдань кримінального провадження, шляхом застосування обумовлених ними криміналістичних засобів, прийомів й методів [5, с. 51].

Центральним елементом криміналістичної структури вбивства є, безумовно, суб'єкт злочину (вбивця). Він володіє як статичними, так і динамічними характеристиками (ознаками). Перевага тих чи інших, розподіл (за важливістю) в розслідуванні конкретного вбивства залежить від умов його вчинення [6, с. 17].

Якщо злочинець відомий, а тим більше, якщо він заарештований, – на перший план виходять його статичні озна-